

і структурований бізнес-план є важливим джерелом інформації для потенційних інвесторів, кредиторів і партнерів, оскільки він демонструє економічну доцільність проекту, очікувані фінансові результати та рівень ризиків. Таким чином, інтегроване бізнес-планування сприяє підвищенню інвестиційної привабливості підприємства.

Отже, інтегроване бізнес-планування є важливим елементом системи управління підприємством, що забезпечує узгодженість стратегічних і оперативних рішень, раціональне використання ресурсів та досягнення запланованих результатів. Його застосування дозволяє підприємству адаптуватися до змін ринкового середовища, підвищити ефективність управління та створити умови для стабільного довгострокового розвитку.

Список використаних джерел:

1. Обелець Т. В., Черноштан А. Ю. Інтегроване бізнес-планування як запорука успіху проектної діяльності підприємства. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2024. № 31. С. 51-54. <https://doi.org/10.20535/2307-5651.31.2024.319019>.
2. Гринько Т. В., Гвініашвілі Т. З., Каліберда М. С. Стратегічне управління підприємством в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. № 50. 2023. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-71>.

Канд. екон. наук, доц. Олійник Т. І., Романенко М. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ВИКОРИСТАННЯ АУТСОРСИНГУ ЯК СПОСОБУ ЗМЕНШЕННЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах економічної нестабільності, зростання конкуренції та обмеженості фінансових ресурсів проблема зменшення витрат підприємства набуває особливої актуальності. Підприємства змушені шукати ефективні інструменти оптимізації витрат без втрати якості діяльності та конкурентних позицій на ринку. Одним із таких інструментів є аутсорсинг, який активно використовується як вітчизняними, так і зарубіжними компаніями.

Аутсорсинг є формою організації бізнесу, за якої підприємство передає виконання окремих функцій або бізнес-процесів зовнішнім спеціалізованим

Том 2. ДРАЙВЕРИ ВИЖИВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ КРИЗИ: СТРАТЕГІЧНІ РІШЕННЯ

організаціям на договірних засадах. Його економічна сутність полягає у концентрації ресурсів підприємства на ключових видах діяльності та передачі допоміжних або непрофільних функцій професійним виконавцям [2].

У сучасній практиці виділяють три основні рівні інтеграції аутсорсингу:

- ІТО (IT Outsourcing): технічна підтримка та інфраструктура;
- ВРО (Business Process Outsourcing): передача цілісних функціональних процесів (фінанси, HR);
- КРО (Knowledge Process Outsourcing): передача процесів, що потребують глибокої аналітичної експертизи (R&D, маркетингові дослідження) [4].

Використання аутсорсингу насамперед сприяє трансформації структури витрат: постійні витрати (на утримання штату та інфраструктури) переходять у категорію змінних витрат (оплата за фактично виконаний обсяг послуг). Це знижує поріг рентабельності та підвищує фінансову стійкість компанії. Детальний аналіз того, як саме відповідні різні напрями професійних послуг впливають на фінансовий стан компанії, наведено у табл. 1. Основний ефект досягається не лише через пряму економію на заробітній платі, але й завдяки доступу до потрібних технологій та ефекту масштабу, який мають спеціалізовані компанії.

Таблиця 1

Механізм зменшення витрат підприємства за рахунок використання аутсорсингу

Напрямок аутсорсингу	Витрати до аутсорсингу	Ефект від впровадження	Результат для підприємства
Бухгалтерський та фінансовий	Заробітна плата, наванчання, ПЗ	Скорочення постійних витрат	Зменшення адміністративних витрат
ІТ-аутсорсинг	Обладнання, підтримка, кіберзахист	Доступ до сучасних технологій	Підвищення ефективності ІТ-процесів
Логістичний	Склади, транспорт, персонал	Ефект масштабу	Оптимізація витрат на доставку
HR-аутсорсинг	Підбір і адміністрування персоналу	Зниження кадрових витрат	Підвищення гнучкості управління
Маркетинговий	Утримання власного відділу	Оплата за результат	Скорочення витрат на просування

Джерело: складено авторами за [3]

Для оцінки економічної доцільності такого переходу доцільно використовувати модель порівняння сукупної вартості володіння (ТСО) [1]. Прийняття рішення базується на нерівності:

$$C_{in} > C_{out} + C_{trans}, \quad (1)$$

де C_{in} – витрати на виконання функції власними силами;

C_{out} – вартість послуг аутсорсера;

C_{trans} – транзакційні витрати (пошук партнера, юридичний супровід, контроль якості).

Для візуалізації процесу вибору функцій, які варто передати на сторону, керівництво часто використовує матрицю стратегічної важливості. Разом із перевагами аутсорсинг супроводжується певними ризиками, які можуть спровокувати «приховані витрати»:

1) ризик втрати контролю: додаткові витрати на моніторинг діяльності.

2) інформаційна безпека: витрати на ліквідацію наслідків можливого витоку конфіденційних даних.

3) фінансова залежність: ризик необґрунтованого підвищення цін постачальником [5].

Отже, аутсорсинг є дієвим інструментом зменшення витрат підприємства в умовах економічної нестабільності. За умови обґрунтованого та системного застосування він дозволяє не лише скоротити операційні витрати, а й забезпечити підприємству доступ до інноваційних технологій без капітальних вкладень, що є вирішальним фактором конкурентоспроможності в сучасній цифровій економіці.

Список використаних джерел:

1. Гик В., Дефір, А. Облік транзакційних витрат: бібліометричний аналіз та перспективи наукових досліджень. *Економіка та суспільство*, № 70. 2024. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-76>.
2. Когут М. В. Використання аутсорсингу в діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. № 58. 2023. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-57>.
3. Когут М. В., Содома Р. І., Дубинецька П. П. Вплив аутсорсингу на ефективність бізнесу: аналіз вигод і ризиків. *Економіка та суспільство*. № 57. 2023. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-33>.
4. Потужна Марія. Що таке ІТ-аутсорсинг? Визначення, переваги, стратегії та рекомендації. Netwave. 15.04.2025. URL: <https://netwave.ua/blog/shcho-take-it-ausortyng-vyznachennya-perevagy-strategiyi-ta-rekomendaciyi/>.
5. Що таке аутсорсинг. HURMA. 30 січня 2023. URL: <https://hurma.work/blog/outsorsing-perevahy-ta-nedoliky/>.
6. Гринько Т. В., Гвініашвілі Т. З., Каліберда М. Є. Стратегічне управління підприємством в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-71>.